

มารยาทในการจาม

[ไทย]

آداب العطاس

[باللغة التايلاندية]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อับดุลลอฮ์ อัล-ตุไวญีรี

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

แปลโดย: สุกรี นูร์ จงรักสัตย์

ترجمة: شكري نور

ตรวจทาน: พัยซอล อับดุลฮาดิ

مراجعة: فيصل عبدالمهدي

จากหนังสือ: Mukhtasar al-Fiqh al-Islami

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัล-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

มารยาทในการจาม

การขออภัยให้แก่ผู้จาม

มีรายงานจากอบีฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านนบี ศ็อลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

»

«

ความว่า : “แท้จริงแล้ว อัลลอฮุนั้นทรงรักการจามและทรงเกลียดการหวาด ดังนั้น เมื่อเขาจามแล้วกล่าวสรรเสริญอัลลอฮฺ จึงเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่ได้ยินเสียงเขาที่จะต้องขออภัยที่ดีให้แก่เขา ส่วนการหวาดนั้น อันที่จริงแล้วมันมาจากชัยฏอน ฉะนั้นเขาจงระงับเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเมื่อใดที่เขาออกเสียง “ฮาอู” ชัยฏอนก็จะหัวเราะเยาะต่อเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ หมายเลข 6223)

สิ่งที่ควรทำในขณะหวาด

1. มีรายงานจากอบีฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮุ ศ็อลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

.«

»

ความว่า : “การหวาดนั้นมาจากชัยฏอน ดังนั้น เมื่อคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านหวาดก็จงพยายามระงับเท่าที่จะทำได้” (มุตตะฟิ ก อะลัยฮุ บันทึกโดยอัลบุคอรีย์ หมายเลข 6223 และมุสลิม ตามสำนวนนี้ หมายเลข 2994)

2. มีรายงานจากอบีสะอีด อัลคุดรี เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮุ ศ็อลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

.«

»

ความว่า : “เมื่อพวกท่านคนใดหวาดก็จงใช้มือปิดปากไว้เพราะชัยฏอนจะเข้าไป” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2995)

การขออภัยให้แก่ผู้จามมีวิธีทำอย่างไร ?

1. มีรายงานจากอบีฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮุ ศ็อลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

.

.

»

«

.

ความว่า : “เมื่อพวกท่านคนใดจามเขาก็จงกล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ” (แปลว่า ขอขอบคุณอัลลอฮฺ) และพี่น้องเขาหรือเพื่อนเขาจงกล่าวแก่เขาว่า “ยัรหะมุ้ลลอฮฺ” (แปลว่า ขอให้อัลลอฮฺทรงโปรดปรานีต่อท่าน) และเมื่อเขาตอบกลับแก่เขาว่า “ยัรหะมุ้ลลอฮฺ” ก็จงกล่าวตอบอีกว่า “ยะฮดีกูมุลลอฮฺ วะยุศลิหบาละกุม” (แปลว่า ขออัลลอฮฺโปรดชี้ทางนำให้แก่ท่านและปรับปรุงสภาพของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์ หมายเลข 6224)

2.จากนาฟิอฺ เราะฆะอียัลลอฮฺ อันฮฺ เล่าว่า :

. « »

-

.«

-

ความว่า : “มีชายคนหนึ่งได้จามข้าง ๆ ตัวอิบนุอุมัรแล้วเขากล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ วัสสะลามอะลาเราะฮ์สุลิลลาฮฺ” (แปลว่า มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ และความศานติจงมีแก่ท่านเราะฮ์สุลุลลอฮฺ) อิบนุอุมัรเลยกล่าวว่า “ฉันเองก็อยากจะกล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ วัสสะลามอะลาเราะฮ์สุลิลลาฮฺ” เหมือนกัน แต่อย่างนั้นมันไม่ใช่อย่างที่ท่านเราะฮ์สุลุลลอฮฺสอนพวกเรา ท่านสอนพวกเราให้กล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ อะลากุลลิหาล” (แปลว่า มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺในทุกสภาวะการณฺ์)” (เศาะฮี้หฺ บันทึกโดยอติตริมิซีย์ หมายเลข 2738 เศาะฮี้หฺ หุสุนันอติตริมิซีย์ หมายเลข 2200 ดู อัลอิรวาอฺ หมายเลข 780)

คำที่ควรกล่าวแก่คนกาเฟรเมื่อเขาจามแล้วกล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ”

จากอบีมุซา อัลอัชชะรีย์ เราะฆะอียัลลอฮฺ อันฮฺ เล่าว่า :

- - « »

.«

»

ความว่า : มีคนยิวจามใกล้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วัสสลัลม เพื่อหวังที่จะให้ท่านกล่าวแก่เขาว่า “ยัรหะมุ้ลลอฮฺ” และแล้วท่านนบีก็ได้กล่าวว่า “ยะฮดีกูมุลลอฮฺ วะยุศลิหบาละกุม” (เศาะฮี้หฺ บันทึกโดยอบูดาอูดตามสำนวนนี้ หมายเลข 5038 เศาะฮี้หฺ หุสุนันอบีดาอูด หมายเลข 4213 และบันทึกโดยอติตริมิซีย์ หมายเลข 2739 เศาะฮี้หฺ หุสุนันอติตริมิซีย์ หมายเลข 2201)

สิ่งที่ควรทำในขณะที่จาม

จากอบีสุร็อยเราะฮฺ เราะฆะอียัลลอฮฺ อันฮฺ เล่าว่า:

- - « »

. «

ความว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้น เมื่อท่านจามท่านจะเอามือหรือผ้ามาปิดปากและใช้มันเพื่อลดเสียงจามให้เบาลง (หะสัน เศาะฮี้หฺ บันทึกลงโดยอบูดาวูด ตามสำนวนนี้ หมายเลข 5029 เศาะฮี้หฺสุนันอบีดาวูด หมายเลข 4207 และบันทึกโดยอัลติรมิซีย์ หมายเลข 2745 เศาะฮี้หฺสุนันอัตติรมิซีย์ หมายเลข 2205)

ให้กล่าวขออภัยแก่ผู้จามเมื่อไร ?

จากอนิส เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ เล่าว่า:

- -
. « »

ความว่า : มีชายสองคนจามใกล้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม แล้วท่านก็กล่าวขออภัยให้แก่คนหนึ่งและไม่ได้กล่าวให้แก่อีกคน ท่านเลยถูกถาม (ถึงเหตุผลดังกล่าว) แล้วท่านก็ได้ตอบว่า “คนนี้ได้กล่าวขอขอบคุณอัลลอฮฺ ส่วนอีกคนเขาไม่กล่าวขอบคุณอัลลอฮฺ” (มุตตะฟัก อะลัยฮุ บันทึกลงโดยอัลบุคอรีตามสำนวนนี้ หมายเลข 6221 และมุสลิม หมายเลข 2991)

ต้องขออภัยให้แก่ผู้จามกี่ครั้ง ?

1. มีรายงานจากสะละมะฮฺ บินอัลอักวะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

. « »

ความว่า : “ผู้จามจะถูกขออภัยให้สามครั้ง ส่วนที่เกินจากนั้นแสดงว่าเขาเป็นหวัด” (เศาะฮี้หฺ บันทึกลงโดยอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 3714 เศาะฮี้หฺสุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 2993)

2. มีรายงานจากสะละมะฮฺ บินอัลอักวะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่า :

. « » - -
. « » - -

ความว่า : เขาได้ยินท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม และชายคนหนึ่งได้จามใกล้ ๆ กับท่านแล้วท่านก็ได้กล่าวแก่เขาว่า “ยัรหะมุ้กัลลอฮฺ” ต่อมาเขาคอนั้นก็จามอีกครั้ง ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม จึงกล่าวว่า “ชายคนนี้เป็นหวัด” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2993)